

Tweede monitor Verbetermaatregelen aanpak (ex-)partner stalking

Voortgang op de maatregelen om de aanpak (ex-)partner stalking te verbeteren die zijn ingezet naar aanleiding van de casus Humeyra en het inspectierapport Bekir E.

Datum

14 oktober 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Cijfers
3. Infographic
4. Stand van zaken maatregelen

1 Inleiding

Op 18 december 2018 werd het leven van Humeyra op een gewelddadige wijze beëindigd. De dood van Humeyra heeft de betrokken organisaties op een wrede manier wakker geschud. Het is niet gelukt om met alle partners die hierbij betrokken waren, aan dit minderjarige meisje de bescherming te bieden die nodig was. Veranderingen in de werkwijzen waren daarom noodzakelijk.

Naar aanleiding van de gebeurtenis, het inspectierapport en de debatten die daarop volgden, is een intensief verbetertraject gestart rondom (ex-) partner stalking waaraan alle betrokken partners deelnemen. Kort na het incident is in januari 2019 op initiatief van het Zorg en Veiligheidshuis en Veilig Thuis de werkgroep ter verbetering van de aanpak (ex-) partner stalking gestart. In de werkgroep zijn de volgende organisaties vertegenwoordigd: Zorg en Veiligheidshuis Rotterdam Rijnmond (ZVHRR), Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond, (VTRR), politie, OM, Reclassering, Slachtofferhulp Nederland en de gemeente Rotterdam. Vanaf oktober 2019 is de werkgroep zich mede gaan richten op de verbetermaatregelen uit het inspectierapport

Op 21 januari 2020 is met alle betrokken partners in een Leerconferentie de voortgang op de maatregelen besproken en scherp bekeken wat met betrekking tot de maatregelen nog nodig is en of er mogelijk nog andere (innovatieve) maatregelen genomen kunnen worden.

Op 13 februari is in een voortgangsmontor de toenmalige stand van zaken met betrekking tot de verbetermaatregelen en de aanvullende besproken maatregelen weergegeven. Deze montor is nu geactualiseerd naar de huidige stand van zaken rond het verbetertraject. Dit is gedaan naar aanleiding van een tweede bespreking in de driehoek op 16 september 2020.

De montor start met een kort overzicht van relevante cijfers. Daarna volgt een infographic over de verbeterde aanpak. De montor biedt verder inzicht in de stand van zaken per maatregel op dit moment en laat zien waar er nog knelpunten zijn. De maatregelen zijn onderverdeeld aan de hand van de fasering die in het inspectierapport is gebruikt: herkennen van (ex-) partner stalking, risico-inschatting en slachtoffervriendelijkheid, zaaksverantwoordelijkheid en regie, samenwerking en communicatie en overige maatregelen. Gestart wordt met een aantal aanvullende maatregelen die in gang zijn gezet, mede n.a.v. de bespreking in de driehoek van 20 januari. Tot slot wordt ingegaan op gerelateerde ontwikkelingen.

2 Relevante cijfers

	2018			2019			2020 (tot 1 juli)		
	Regio RR +ZHZ	Regio RR	Rotterdam	Regio RR+ZHZ	Regio RR	Rotterdam	Regio RR+ZHZ	Regio RR	Rotterdam
Aantal stalkingzaken OM	72			147			113		
Aantal gedragsaanwijzingen	419			650			297		
lopende complexe casussen ZVHRR							41		
Aantal lopende contactverboden (3RO)				1125	950	665	888	757	522
Aantal lopende locatieverboden (3RO)				679	565	375	528	435	300
Unieke personen besproken in ZVHRR		2.362	1.030		2.651	1.145		1.953	803
Unieke personen besproken in ZVHRR HG		288	174		375	215		430	167
SASH (politie)	1	1	0	438	371	222	419	363	202
Hulp bij aanvraag beschermingsmaatregel (SHN)			198			570			314
Aantal meldingen VTRR					14.710	8.697		7.344	3.926
Aantal interventies VTRR					1.358	738		656	411
Aantal huisverboden					701	405		374	191
Aantal meldingen stalking VTRR					580	375		371	220

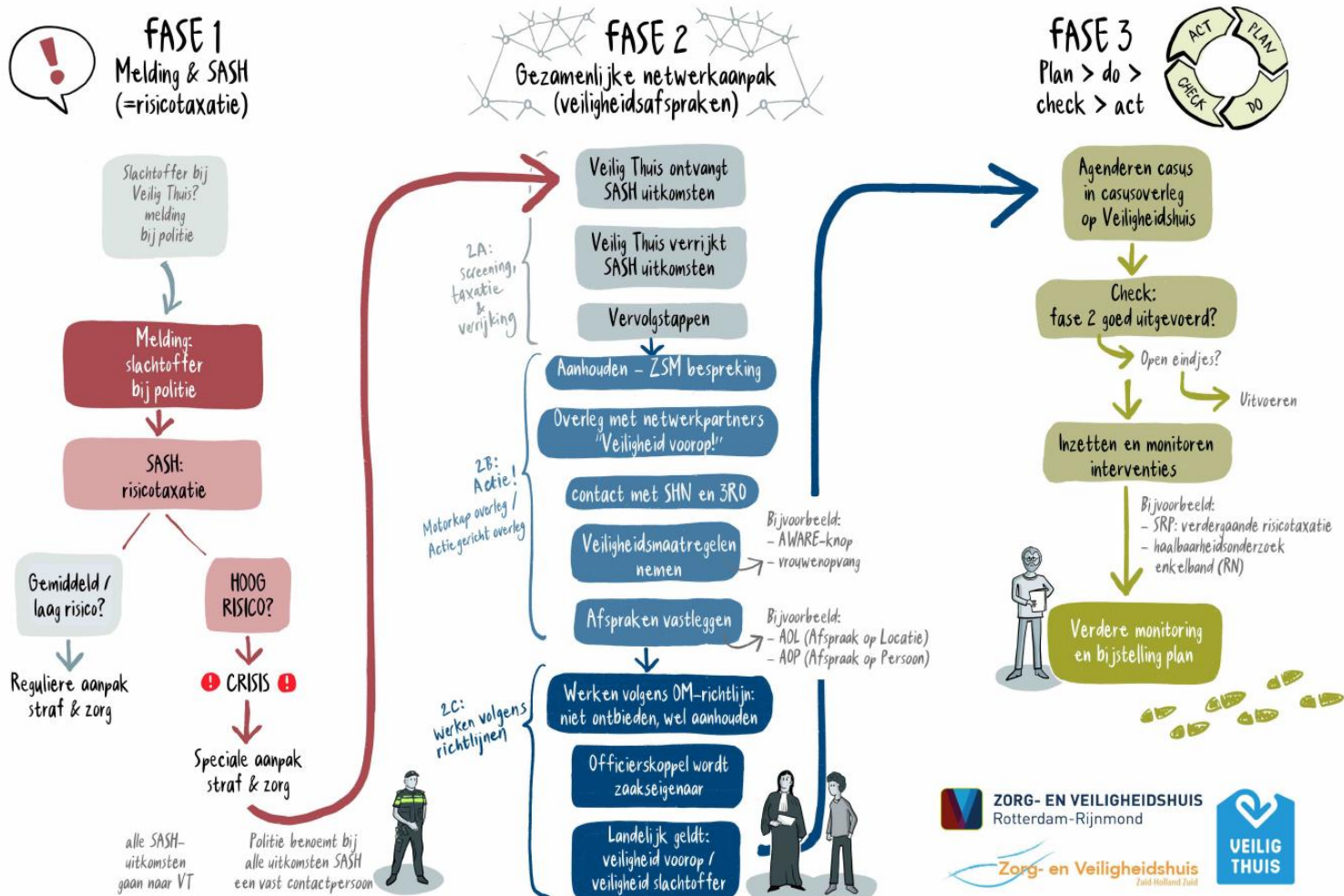
Aanvullende duiding van de cijfers:

- Het aantal gedragsaanwijzingen dat in de regio door het OM wordt opgelegd is het hoogste in Nederland
- Er was geen significante daling van de aantallen tijdens lockdown
- De grote stijging van de aantallen hebben veel impact op de betrokken organisaties

3 Infographic aanpak (ex-)partnerstalking

De wijze waarop de aanpak nu is ingericht in de regio Rijnmond en Zuid Holland Zuid is weergegeven in onderstaande infographic. Deze is onlangs, in combinatie met een instructiefilm landelijk verspreid.

KETENAANPAK EX-PARTNER STALKING (Eenheid Rotterdam)

4 Stand van zaken verbetermaatregelen september 2020

4.1 Nieuw opgepakte maatregelen sinds januari 2020

Maatregel	Stand van zaken
Camera-spionnetje	Inzetten camera-spionnetje t.b.v. verzamelen bewijs (ook bij inzet Aware). In Rotterdam start een pilot om goed uit te zoeken welk systeem hiervoor het beste werkt en wat juridisch nodig is m.b.t. het bewijs. Met de uitkomsten van de pilot zal het gesprek met het Rijk worden aangegaan over op welke wijze dit breed kan worden geïmplementeerd.
Stalking app voor slachtoffers	Implementatie van stalking app voor slachtoffer t.b.v. verzamelen bewijs. Vanuit de portefeuille Zorg en Veiligheid is intern een politieapp (digitaal logboek) ontwikkeld. Na de positieve praktijk test wordt nu gewerkt aan de koppeling van deze app aan de politiesystemen.
Elektronische koppeling enkelband en device slachtoffer	Verkennen mogelijkheden elektronische relatie slachtoffer-device en enkelband (overtredingen volgen) en daaraan gekoppelde aanvullende voorwaarde locatie-, gebied- en contactverbod. Maart 2021 wordt dit door de reclassering in een pilot getest. Rotterdam is een pilotlocatie.
Wijkteams trainen op (ex-) partner stalking	Er is een informatieblad gemaakt voor wijkteamprofessionals over de aanpak (ex-) partner stalking. Er wordt een aanvullende e-learning over de aanpak gemaakt voor wijkteamprofessionals.

4.2 Herkennen van de stalking

Maatregel	Stand van zaken
Het werkproces (ex-) partner stalking breed implementeren en borgen.	Het werkproces ex-partner stalking is uitgerold binnen Veilig Thuis, politie, OM, RN en Zorg- en Veiligheidshuis. Is onderdeel gaan uitmaken van de themakamer hg/km en heeft zodoende tot betere afstemming tussen betrokken organisaties geleid. Samenwerking in casuïstiek komt snel tot stand.

	Politie is getraind in het 7-stappenplan, dit is het werkproces bij (ex-)partners staling. De HOVJ 's en Intake hebben een training/werkinstructie ontvangen m.b.t. de aanpak (ex-) partner stalking.
Verbeteren gebruik SASH	Medewerkers politie zijn getraind op het werken met de SASH en het aantal SASH-formulieren wordt gemonitord; daarmee is het opmaken van een SASH door politie gewaarborgd. Opvolgend aan de casus H. is er een grote stijging SASH-formulieren die vaak hoog risico scoren. Hier is goede afstemming over tussen Veilig Thuis en Zorg- en Veiligheidshuis. <u>Punt van aandacht:</u> Het hoge aantal meldingen vraagt veel tijd en inzet van kundige professionals bij alle partners.
Kennis stalking bij VTRR borgen	In 2019 zijn aandachtsfunctionarissen stalking bij Veilig Thuis geschoold. Zij beoordelen de hoge SASH, in afstemming met politie en betrokken ketenpartners. In 2020 zijn aanvullend 60 professionals bij Veilig Thuis geschoold in de aanpak (ex-) partner stalking.
E-learning stalking	De e-learning module is gerealiseerd, verspreid en beschikbaar in de kennisportal van het Zorg- en Veiligheidshuis sinds eind 1^e kwartaal 2020 (film en infographic regionaal en landelijk). Deze richt zich op het integrale werkproces. In oktober wordt een verdiepende module online geplaatst. Deze richt zich op verdieping ex partner stalking, breed. De infographic is samen met een nieuwsbrief over (ex-) partner stalking binnen alle relevante organisaties verspreid.

4.3 Risico-inschatting en slachtoffervriendelijkheid

Maatregel	Stand van zaken
Duidelijke communicatie met slachtoffers	Bij politie is er nu altijd een vast aanspreekpunt voor het slachtoffer. Er wordt heldere informatie verstrekt aan het slachtoffer d.m.v. brieven en folders. Bij het OM kan het slachtoffer via het IPS (informatiepunt slachtoffers) informatie opvragen. Daarnaast kan de OvJ een of meer slachtoffer-gesprekken voeren.

	Veilig Thuis informeert slachtoffers altijd over de mogelijkheid van juridische ondersteuning van Slachtofferhulp Nederland. Op het Zorg- en Veiligheidshuis wordt direct een jurist van Slachtofferhulp Nederland gekoppeld aan het slachtoffer, zodat deze vanaf de start van het proces een aanspreekpunt heeft.
Betere risico-inschatting stalking bij VTRR	Veilig Thuis voert op alle SASH een veiligheidsbeoordeling uit, heeft intern werkwijze aangepast en bespreekt de hoog-risico (ex-) partner stalking met de betrokken organisaties op het Zorg- en Veiligheidshuis.
Overtreding van voorwaarden worden sneller gesanctioneerd	Het OM stelt vast dat het soms ingewikkeld is om een verdachte te bereiken bij wijziging of verlenging van een gedragsaanwijzing. Daarom is in het formulier voor de gedragsaanwijzing een meldplicht van de verdachte bij de politie opgenomen. Hiermee wordt geborgd dat het nieuwe verblijfsadres wordt doorgegeven en een eventuele verlenging van de gedragsaanwijzing kan worden uitgereikt en betekend aan de verdachte. Het OM is in overleg met het departement over eventuele aanpassing van wetgeving op dit punt. Voorts worden verdachten van (ex-) partner stalking voortaan aangehouden i.p.v. ontboden.
Vaker inzetten enkelband overwegen	Deze actie is binnen de reclasseringsorganisaties uitgezet. De opvolging hiervan wordt periodiek gemonitord binnen de organisaties.
Spoed-procedure Aware	Een spoed-procedure Aware voor hoog risico stalkingszaken is gerealiseerd
Snelle hulp bij hoog risico zaken stalking	Er zijn werkafspraken gemaakt met de gemeente Rotterdam om direct ambulante hulp in te zetten bij hoog-risico zaken (ex-) partner stalking.

4.4 Zaaksverantwoordelijkheid en regie

Maatregel	Stand van zaken
Themakamer huiselijk geweld in ZVHRR	In januari 2020 is naast het casusoverleg HG een themakamer HG in het ZVHRR gerealiseerd. Dit zorgt voor meer capaciteit en snelheid en betere afstemming. Bij urgente casuïstiek weet men elkaar hierdoor snel te vinden.
Casusregie	Bij het OM is zaaks eigenaarschap door een zaaks koppel ingevoerd per hoog-risico-stalkingszaak.

	De politie heeft casusregie ingericht rond casuïstiek (ex-) partner stalking. Veilig Thuis heeft aandachtsfunctionarissen Stalking geschoold, bij hoog-risico stalking voeren zij de regie op het veiligheidsplan. Bij VTRR is er één aanspreekpunt op de casus in de vorm van een procesregisseur.
Realiseren stevige procesregie	Binnen het ZVHRR zijn een procesregisseurs plus (doorbraakregisseurs) aangenomen met mandaat om: • landelijke ontwikkelingen kunnen vertalen naar eigen thema of gebied; • bestuurders kunnen ondersteunen in geval van ernstige incidenten; • vertalen van operatie naar beleid en andersom; • escalaties op het juiste moment en op bestuurlijk niveau kunnen adresseren. Daarnaast is geborgd dat alle procesregisseurs het mandaat hebben om: • doorbraak te kunnen forceren op een complexe casus; • casus- en themakameroverleggen en multidisciplinaire overleggen (hierna: MDO's) voor te zitten; • escalaties op het juiste moment en op tactisch niveau te kunnen adresseren.

4.5 Samenwerking en communicatie

Maatregelen	Stand van zaken
Politie snel op de hoogte van beschermingsmaatregelen	De Politie Eenheid Rotterdam heeft gerealiseerd dat de politie op de hoogte is alle van opgelegde beschermingsbevelen. Er wordt op landelijk niveau gewerkt aan een werkbare, structurele oplossing.
Duidelijke escalatielijnen voor alle partners	Er zijn duidelijke escalatieafspraken gemaakt tussen de verschillende partners en binnen het samenwerkingsverband ZSM, Zorg- en Veiligheidshuis en Veilig Thuis. Er is binnen het ZVHRR een opgeschaalde procesregisseur aangenomen op complexe casuïstiek.

Realisatie aanspreekpunten per casus	Er is per zaak één casusregisseur bij de politie en één zaaks koppel bij het OM. Veilig Thuis werkt met één procesregisseur per casus.
Bereikbaarheid VTRR voor ZSM	Veilig Thuis is 7 x 14 bereikbaar voor ZSM, waarvan 5 x 8 aanwezig op de ZSM.
Verbeteren van de samenwerking tussen VTRR, Reclassering en Slachtofferhulp Nederland	Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt over een gezamenlijk werkproces stalking tussen Veilig Thuis, politie, OM, Slachtofferhulp Nederland, Reclassering, Zorg- en Veiligheidshuis en gemeente
Leren van casuïstiek	Casuïstiek (ex-)partner stalking blijft complex. Indien er in casuïstiek, ondanks het toepassen van de werkwijze, toch escalatie plaatsvindt, dan worden hierover terugspoelsessies georganiseerd om continue te leren en het proces waar nodig aan te scherpen.

4.6 Gerelateerde ontwikkelingen

Naast de hierboven geformuleerde verbetering in de aanpak van (ex-)partner stalking zijn er een aantal gerelateerde ontwikkelingen gaande binnen het netwerk rond de brede aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze ontwikkelingen geven aan dat er veel beweging is en dat er veel urgentie wordt gevoeld om te veranderen en verbeteren om beter veiligheid en bescherming te kunnen bieden in deze situaties.

Ontwikkeling	Beschrijving
Beweging en manifest 'Stop geweld tegen vrouwen'.	N.a.v. de dood van Humeysra is de maatschappelijke beweging 'Stop geweld tegen vrouwen gestart' met als doel het maatschappelijk debat over dit onderwerp gaande te houden. In maart is door alle betrokken partners het manifest 'Stop geweld tegen vrouwen' getekend waarin zij aangeven zich hiervoor hard te blijven maken. Zo is onder andere hier uit voortgekomen de campagne 'Let op elkaar', die tijdens de corona-lock down is uitgevoerd.
Plan van aanpak verbeteren plegers hulpverlening	In gezamenlijkheid met betrokken partners is een plan van aanpak opgesteld om de hulpverlening aan plegers te verbeteren. Er is o.a. een onderzoek gestart naar wat er nodig is qua vormen van hulpverlening. De eerste resultaten hiervan worden in het najaar verwacht.

Verbetertraject n.a.v. onderzoek 'Complexe problemen vragen onorthodoxe oplossingen'	Aanleiding voor het onderzoek was o.a. de casus Humeyra. Onderzoek geeft weer welke knelpunten er in de keten liggen. Er is met alle partners een traject gestart waarin de aanbevelingen uit het onderzoek als uitgangspunt zijn genomen. In december worden scenario's voor verandering gepresenteerd.
Trading places	Organisaties in het HG wisselen kennis en kunde uit door managers voor een periode van half jaar te uit te ruilen. Dit start op 1 november. De onderliggende opdracht voor de managers is te zorgen voor meer verbinding op het thema HG. Dit traject is gekoppeld aan action learning onderzoek.